

**DUNYONING ENG MASHXUR KASHFIYOTLARI.
THE MOST FAMOUS DISCOVERIES OF THE WORLD.
САМЫЕ ИЗВЕСТНЫЕ ОТКРЫТИЯ МИРА.**

Karimova Muyassar Andijon mashinasozlik instituti
“Gumanitar fanlar” kafedrasida Dotsenti
Muhammdjon Salohiddinov Iqboljon o’g’li
Andijon Mashinasozlik Instituti Magistratura talabasi
muhammadi3722@gmail.com +998906213722 t/me: @inc99

Annotatsiya

Elektromobillarning kelib chiqish tarixi va ularning hozirgi kunda insonlar ehtiyoji uchun qay darajada muhim ekanligi va ustunliklari yoritilgan.

Anotation

The history of the origin of electric cars and how important they are for the needs of people today and their advantages are covered.

Аннотация

Освещена история происхождения электромобилей и то, насколько они важны для нужд людей сегодня и их преимущества.

Kalit so’zlar: Elektro dvigatel, Avtomatlashtirilgan boshqarish tizimi, Elektro-sezgir datchiklar, Zamonaviy Elektr Avtomobillar.

Kirish: Bilamizki, Prezidentimiz tomonidan Elektromobillar to’g’risida bir qancha qaror farmonlar imzolaganlar bulardan: ID-58819 yani Mamlakatimizni “Yashil” iqtisodiyotga o’tishi jarayonini jadallashtirish, energiya samaradorligini oshirish, elektromobillarga bo’lgan talabni rag’batlantirish bilan ishlab chiqarishni yo’lga qo’yish haqida. Janob Prezidentimizning ushbu gaplari meni ushbu maqolani yozishimga turtki bo’ldi: “Yana bir masala – Jahonda elektromobillar ishlab chiqarish jadal rivojlanib, avtomobil bozorida salmoqli o’rin egallamoqda. Biz ham bu sohada ortda qolmalsigimiz uchun amaliy ishlarni hozirdan boshlashimiz kerak” – degan edilar.

Ushbu maqolani asosan Elektro dvigatellarning kim tomonidan ixtiro qilinib, qancha vaqt oldin va qaysi mamlakat fuqorosi tomonidan yig’ilganligi va hozirgi kundagi foydalari va zararlari haqida yozishga qaror qildim.

Asosiy qism: Tarixdan ma’lumki birinchi batareya quvvatiga asoslanib harakatga keluvchi elektro dvigatel Thomas Davenport tomonidan 1834-yilda AQSH da ixtiro qilingan. Ushbu dvigatel asosan kichik hajmda ishlovchi muxrlash dastgohlarida ishlatilgan. 1888-Yilga kelib esa Nikola Tesla o’zgaruvchan tok asinxron dvigatelin ixtiro qildi va uni bir yil o’tib muvofaqqiyatli patentladi. 1982- yilda birinchi amaliy

induksion dvigatel ishlab chiqildi, undan keyin aylanadigan novda o'rash rotori uchun foydalanildi va bu qurilma Avtomobilsozlikda foydalanishga yaroqli edi. Hozirgi kunga kelib bu soha eng rivojlanayotgan sohalardan. Elektromobillarni ishlab chiqish hajmi keskin oshish sababi odamlarda u judayam xavsiz va tabii uchun foydali deb o'ylashida va bu qarashlar asosan to'g'ri. Aynan qaysi sifati bilan ajralib turuvchi elektromobillar faqat va faqat aytishim kerakki bu qurilmalar Ona tabiat uchun mutlaqo bezarar, ulardan eng asosiysi zaharli gazlar, zararli tutunlar chiqmaydi qolaversa ushbu jihat insonlarning sog'ligi uchun ham katta ahamiyatga ega deb bilaman. Aynan shu vaziyat yangi davr "Elektro Avtomobillar davri"ni ochib berdi, albatta bu narsa Dizel va Benzin bilan harakatga keluvchi Avtomobil ishlab chiqaruvchilari uchun katta zarar desam ham adashmagan bo'laman.

Elektromobillarning kundalik hayotda qo'llanilishi:

Qolaversa Tesla yangi avlod elektromobil platformasida yarim narxga ishlamoqda. Elon Mask Tesla muhandislik jamoasi e'tiborini Model 3/Y platformasining yarmiga teng keladigan yangi avlod elektromobil platformasiga qaratganini e'lon qildi. Ko'p yillar davomida Tesla arzonroq elektr transport vositalarini ishlab chiqarish haqida gapirib kelmoqda, ammo inflyatsiya va elektromobillarga yuqori talab uning o'rniga narxlarning oshishiga olib keldi.

Avtomobil ishlab chiqaruvchisi o'tmishda 25 000 dollarlik elektromobil ishlab chiqarish imkonini beruvchi yangi avlod platformasi haqida gapirgan. Bir paytlar bosh direktor Ilon Mask Tesla 2023-yilda arzonroq avtomobilni chiqarishni maqsad qilganini aytdi. Biroq, Mask Tesla 2022 yilda arzonroq elektromobil ustida ishlamayotganini e'lon qildi, chunki uning diqqat markazida Optimus robotiga qaratildi va Model Y ishlab chiqarishni kuchaytirdi.

Bosh direktor hatto arzonroq elektr transport vositalari Teslaning rejalarida bo'lmasligi mumkinligini aytdi, chunki o'z-o'zini boshqarish har bir mil narxiga katta ta'sir ko'rsatadi.

Shubhasiz, bu bizning yangi avtomobil ishlab chiqish guruhimizning asosiy yo'nalishi. Ayni paytda biz Cybertrucks va Semi uchun muhandislik bilan yakunlandik. Shubhasiz, biz yangi avlod avtomobili ustida ishlayapmiz, bu 3 va Y platformalarining narxining yarmiga teng bo'ladi. Aniqroq bo'lishi uchun u kichikroq bo'ladi deydi kompaniya rahbari, Ilon Mask o'z fikrlarida bu esa yangi inqilobning rivojlanishiga olib keladi. 2000-yil boshlarida AQSh energetika siyosati bu muammolarni hal qilishga harakat qildi. Energetika departamenti va boshqa idoralar akkumulyator va qayta zaryadlash texnologiyasini ishlab chiqishni qo'llab-quvvatladi. Bundan tashqari, AQSh hukumati Nissan, General Motors, Tesla va Fisker kompaniyalariga tijorat elektromobillarini (EV) ishlab chiqish va ishlab chiqarish uchun moliyaviy yordam ko'rsatdi. Hukumat bunday investitsiyalar miqyosdagi iqtisodni rag'batlantirishi va shu

bilan birlik xarajatlarini kamaytirishi va yangi texnologiyalarning hayotiyiligini oshirishga umid qilmoqda.

O'z-o'zini boshqarish texnologiyasi

O'z-o'zini boshqarish texnologiyasi bozori katta - mening firmam uni yiliga 25 milliard dollarga baholaydi. Asosiy mijozlar mashina haydashni istamaydigan yoki tejamkor transportni qidirayotgan keksa fuqarolar bo'ladi; ko'pincha bolalarni maktabdan va mashg'ulotlardan oldinga va orqaga haydash uchun kuniga soatlab vaqt sarflaydigan futbol onalar; va rahbarlar avtomobilning ularni tashlab, o'zini to'xtash joyiga qo'yish qobiliyatiga jalb qilingan. Haqiqatan ham, mashinani to'xtash joyiga jo'natish g'oyasi o'z-o'zidan paydo bo'lgandan so'ng, bu deyarli chidab bo'lmas. O'z-o'zidan boshqariladigan avtomobillar kir yuvish mashinasidan beri vaqtni tejaydigan eng katta yutuq bo'ladi.

Tesla dunyodagi eng muvaffaqiyatli EV kompaniyasi/brendlaridan biri bo'lgan, biroq boshqalar, jumladan, Mercedes Benz, Tata, MG, GM, Audi, Hyundai, Nissan, BMW va Renault ham xaridorlar talabiga ega bo'lgan EV avtomobillarini ishlab chiqargan. turli bozorlar. Hech shubha yo'qki, EV'lar haydash va harakatchanlikning kelajagi bo'lib, akkumulyatorlar kimyosida yangiroq materiallar qo'llanilishi va innovatsiyalar davom etayotgan bo'lsa-da, quyidagi sabablarga ko'ra tendentsiya qaytarib bo'lmaydi: Ishlash va texnik xizmat ko'rsatishda sezilarli darajada tejamkorlik: Ishlash va texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari har qanday transport vositasiga egalik qilish narxining asosiy qismini tashkil etadi va endi EV xaridorlari yoqilgi/energiya va texnik xizmat ko'rsatish uchun ancha kam mablag' sarflashi aniq ma'lum, chunki EV'lar kamroq harakatlanuvchi qismlarga ega. benzinli dvigatel, bu unga xizmat qilishni osonlashtiradi.

CO2 emissiyasini ekologik jihatdan tejaydigan tejamkorlik: Elektr harakatchanligiga o'tish Hindistonga 2030-yilga borib bir giga tonnaga yaqin karbonat angidrid chiqindilarini tejashga yordam beradi. Yo'lda harakatlanayotgan har bir elektromobil kelajak avlodlar uchun zararli havo ifloslanishini kamaytirishga yordam beradi. Butun dunyo global isish va keskin iqlim o'zgarishiga qarshi kurashmoqda, bu esa davlatlar o'rtasidagi mojarolar va siyosiy ziddiyatlarni kuchaytirmoqda. Avtomobil xaridorlari chiqindi gazlari nolga teng bo'lgan va oxir-oqibatda atrof-muhitni tutun va iqlim o'zgarishidan saqlashga yordam beradigan EV'larga o'tish orqali atrof-muhit uchun qo'llaridan kelganini qilishga tayyor.

Ekologik muhofaza qilish tizimlari yo'nalishi:

Bu ekologik zararni kamaytirish va aholi salomatligini mustahkamlashga qaratilgan ajoyib tashabbus. Zararli emissiyalarning kamroq tugashi havo sifatining yaxshilanishiga olib keladi, bu esa kamroq sog'liq muammolarini anglatadi. Haydashning charchoq/stressini kamaytirish orqali haydashning ajoyib tajribasi: Elektr transport vositalarida viteslar yo'q, bu esa murakkab boshqaruvsiz ajoyib haydash

tajribasini ta'minlaydi. Sokin, qulay, xavfsiz va shovqinsiz haydashni boshqarish va zavqlanish uchun shunchaki tezlashtiring, tormozlang va rulni boshqaring.

Avtomatlashitirishning elektro mobillar olamiga tasiri bu Zamonaviy ishlab chiqaruvchilarning elektromobillarga o'rnatilgan "O'zini o'zi harakatga keltiruvchi aqlli qurilmalari"dir bular: Tesla, Xpeng, Hyundai, Volkswagen, Mustang, Audi va Polesterlardir. Ular inson harakati ishtirokisizi o'zlari yura oladi sizdan faqat boradigan manzilingizni unga aytishingizgina qoladi holos, yoki avtomobilning Displeyiga yozishing kerak bo'ladi. Aynan ushbu qurilmalar Avtomobilgan o'rnatilgan sezgir datchiklar orqali amalga oshiriladi.

Xulosa: Oxirgi 10 yilliklarda Elektro Energetika sohasida bo'layotgan juda katta o'zgarishlar hammani qolaversa meni ham qiziqtirib keladi, Xususan Elektromobilarga bo'layotgan talab va takliflar shu darajada yuqoriki uning sababi faqatgina tabiat muhitga foydaligina bo'lib qolmay butun insoniyat tarixiga albatta insonlaning og'irini yengil qilishga va Avtosanoatni tubdan o'zgaritirishga qaratilgan hujum desak mubolag'a bo'lmaydi. Xozorgi kunda avtomobillarsiz hayotimizni tasavvur qilish judayam qiyin deb o'ylayman va men bu sohadan o'zim uchu kerakli bo'lgan qurilmalar nomlanishini qanday foydalanish kerakligini bilib oldim, ushbu yo'nalish orqali men o'zim uchun yangi sohani kashf qildim va men o'zim qiziqqanim uchun ushbu mavzuni tanladim va men maqsad qo'ydimki albatta O'zbekistonimiz rivojlanishi uchun va oddiy mahalliy aholimiz ham ushbu Elektron Avtomobillardan foydalanishi uchun qo'limdan kelgan barcha ishlarni qilaman

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://www.energy.gov/articles/history-electric-car>
2. https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_electric_vehicle
3. <https://avt.inl.gov/sites/default/files/pdf/fsev/HistoryOfElectricCars>
4. <https://www.eeweb.com/automation-and-electric-vehicles-evs-for-the-next-future>
5. Drexler, E.K. Engines of Creation: The Coming Era of Nanotechnology; Anchor 6. Press: Garden City, NY, USA, 1986
6. Feynman, R.P. There's plenty of room at the bottom. Eng. Sci. 1960